

Danska stjórnin biður landsstýrið steðga Namibiaskipum

— Øll Norðurlond uttan Føroyar taka undir við sanktiónspolitikkinum móti Suðurafrika. Tað dæmar tí donsku stjórnina illa, at føroyingar nú gera avtalur við Namibia. Eg heiti tí á landsstýrið um at gera alt tað er ført fyrri at forða, at føroyskir trolarar fiska í namibiskum sjógvum og landa fiskin til virki í Namibia

Hetta eru orðini, sum danski utanríkisráðharrin, Uffe Elleman Jensen, læt Atla Dam, lögmanni, seinnapartin hósdagin, í sambandi við tíðindini um, at føroysk skip eru á veg til Namibia.

Danska stjórnin tekur annars undir við sjónarmiðunum hjá Atla Dam, lögmanni, í Information hósdagin, har hann sigur frá sínum sjónarmiðum um føroysku samvinnuna við Namibia.

Brævið til Atla Dam, lögmann, frá Uffe Elleman Jensen er soljóðandi:

„Udenrigsministeriet har modtaget oplysninger om, at færøske redere har indgået en aftale med et foretagende i Namibia om fiskeri i namibisk farvand, og at et færøsk skip allerede er afsejlet til Namibia, medens flere skibe forventes at ville afsejle med samme destination.

Dette giver mig anledning til følgende bemærkninger:

1. Danmark har vedtaget følgende tre økonomiske sanktionslove mod Sydafrika:

— Lov nr. 243 af 6. juni 1985 om forbud mod nye danske investeringer m.v. i Sydafrika og Namibia.

— Lov nr. 267 af 22. maj 1986 om forbud mod indførsel af kul fra Sydafrika og Namibia, samt

— Lov nr. 289 af 4. juni 1986 om forbud mod handel med Sydafrika og Namibia.

Ingen af de tre love er endnu gennemført på Færøerne. Hvad angår lovene om forbud mod handel og forbud mod ind-

førsel af kul, skyldes dette, at Landsstyret i 1986 valgte at behandle disse spørgsmål som et særanliggende (berørende færøsk import/eksport).

Såfremt danske fiskere deltog i fiskeri i namibisk farvand eller foretog landing af fangster i Namibia, ville dette være ulovligt ifølge paragraf 1 i den omtalte lov om forbud mod handel: „Indførsel til Danmark af varer og tjenesteydelser af enhver art med oprindelse i Den Sydafrikanske Republik eller Namibia og udførsel af varer og tjenesteydelser af enhver art fra Danmark til Den Sydafrikanske Republik eller Namibia må ikke foretages.“

2. Siden vedtagelsen af de danske Sydafrika-sanktioner har også Norge, Sverige, Finland og senest Island gennemført stort set tilsvarende sanktioner. Færøerne er således i dag ene i Norden om ikke at have gennemført sanktioner mod Sydafrika.

3. Namibia-rådet, som blev nedsat i 1967 af FN's generalforsamling til at administrere Namibia, indtil Namibia opnår uafhængighed, vedtog den 27. september 1974 et dekret om beskyttelse af Namibias naturressourcer. Ifølge dekretet kræver bl.a. salg og eksport af såvel animalske og mineralske naturressourcer fra Namibias territorier samtykke fra Namibia-rådet. Ifølge dekretet er enhver tilladelse, koncession eller licens udstedt af Sydafrika eller af »Administrationen for Sydvestafrika« ugyldig eller uden retsvirkning. Dekretet foreskriver også, at ethvert transportmiddel og skib, som transporterer dyr, mineraler eller andre

naturressourcer fra Namibia kan konfiskeres.

På baggrund af et responsum fra Den Internationale Domstol samt de utvetydige opfordringer i en række FN-vedtagelser til at modvirke, at personer og selskaber, der ikke er under direkte statslig kontrol, investerer eller søger at opnå koncessionsrettigheder i Namibia, er det den danske regerings opfattelse, at der påhviler Danmark en, omend ikke retlig bindende, så dog moralsk/politisk forpligtelse til at forhindre overtrædelser — eller forsøg herpå — af den i dekretet omhandlede karakter.

4. Jeg er opmærksom på dine udtalelser, som i dag er citeret i dagbladet Information. Jeg er enig med dig i, at den indgåede aftale er udtryk for en usolidarisk holdning, og at den sætter Færøerne i

et kedeligt lys. Henset til, at forhandlinger om Namibias uafhængighed er inde i en positiv udvikling, må aftalen også på længere sigt forekomme uklog for de implicerede selv. Jeg deler derfor også din opfattelse om, at et fremtidigt styre i et uafhængigt Namibia »ikke vil se med milde øjne på dem, der har indgået en sådan aftale«.

5. I lyset af Danmarks generelle sanktionspolitik over for apartheid-styret i Sydafrika og støtte til et frit og uafhængigt Namibia misbilliger den danske regering kraftigt den indgåede aftale og det fiskeri, som er forudsat. Jeg opfordrer derfor Landsstyret til at gøre, hvad der er muligt for at forhindre, at færøske fisketrawlere foretager fiskeri i farvandet ud for Namibia og foretager landing af fangster i Namibia.

Under alle omstændigheder håber jeg, at den danske sanktionslovgivning vil blive gennemført på Færøerne efter afholdelse af Lagtingsvalget den 8. november 1988, således at der kan skabes fuld opbakning omkring Danmarks og de øvrige nordiske landes mangeårige aktive sanktionspolitik over for Sydafrika.

Med venlig hilsen
Uffe Elleman Jensen

Fólkaflokkurin spælir hazard við umdømi Føroya!

Fólkaflokkurin átti at havt hugsað seg fleiri ferðir um, áðrenn hann fór út í slík eksperiment, sum jú einans eru politisk. So stór er neyðin í Føroyum heldur ikki, at tað er neyðugt at spæla hasard við okkara umdømi, sigur Atli Dam, lögmaður, í eini viðmerking til gongdina í Namibia-málinum.

Vit hava biðið lögmann um eina viðmerking til seinasta útspælið frá donsku stjórnini. Hann sigur:

— Eg eri harmur um at vera noyddur at svara Uffa Elleman Jensen, at tað er ógvuliga avmarkað, hvat landsstýrið kann gera fyrri at forða fyrri, at henda ætlanin verður framd, tí vit hava onga lógarheimild samtykta av tinginum til at boykotta Suðurafrika.

Lögmaður óttast nógva fyrri, at ætlanin er við at forkoma okkum mogleikar ikki bert í einum framtíðar sjálvstøðugum Namibia, men í stórum

portum av Afrika, har tey litlu sjálvsagt eru í parti við ibúgvunum í Namibia og ikki við tí hvíta minnilutastýrinum í Suðurafrika.

Atli Dam heldur annars, at fólkaflokkurin átti at havt hugsað seg fleiri ferðir um, áðrenn hann fór út í eksperiment, sum jú eru politisk.

— So stór er neyðin í Føroyum heldur ikki, at tað er neyðugt at spæla hasard við okkara umdømi, sigur hann. jan